

Postali smo druge klase

PARADOKS S DEKLARACIJAMA ➤ U trgovinama se ne mogu kupiti banane prve klase, jer nisu 'savršene' kad su stavljene na policu, no zato se pod lažnim deklaracijama krije more nekvalitetnih proizvoda. Krivi su propisi prema kojima se ne kontrolira kvaliteta robe prilikom ulaska na tržište

Činjenica da se nigdje u hrvatskim trgovinama ne mogu kupiti banane prve klase uglavnom ne zabrinjava potrošače, no to što u istim trgovinama mogu kupiti zelenu salatu s deklaracijom prve klase trebalo bi uzrujati i

potrošače i inspektore, upozoravaju nas sami trgovci. Naime, da bi voće i povrće imalo deklaraciju prve klase trebalo bi biti savršenog izgleda i okusa. To je razlog zašto banane, koje se beru prilično daleko od Hrvatske, nemaju deklaraciju prve klase u domaćim trgovinama, ali ne bi je trebala imati ni zelena salata, kažu nam trgovci, jer ni ona ne zadovoljava kriterije savršenosti.

Osnovni je problem kad je u pitanju kontrola podrijetla i označavanja proizvoda u tome što se kontrola obavlja na tržištu, a ne prije ulaska na tržište.

Kvaliteta i cijena

"Svi bi proizvodi trebali biti kontrolirani prije ulaska na tržište, a ne nakon što dođu na police trgovina. Uz takav sustav, nedostatak gospodarskih inspektora osnovni je razlog zašto na tržištu vlada poplava nekvalitetnih proizvoda. Kvaliteta sama po sebi nije problem, ali je bitno da potrošači znaju da

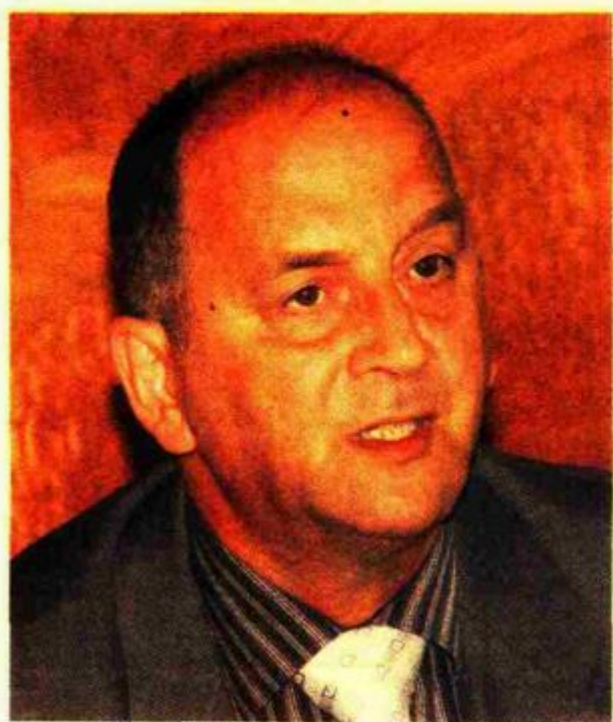

POTROŠAČI Vesna Brčić Stipčević kaže da je svaki dan sve više pritužbi potrošača

FOTO SKLEDAR/CROPIX

tržište za robu

» Pokazalo se na nekoliko primjera da su proizvodi na našem tržištu slabije kvalitete od istog proizvoda i istog proizvođača koji su rađeni za zapadna tržišta

BORIS VUKELIĆ, predsjednik Ceha trgovine pri Hrvatskoj obrtničkoj komori

SNIMIO HRVOJE KNEZ

IVAN MILOLOŽA, direktor tvornice akumulatora Munja, otkrio je da neki proizvođači robu lošije kvalitete namjerno plasiraju u Hrvatsku jer imamo slabu regulativu i mizerne sankcije

SNIMIO HRVOJE DOMINIĆ

je to proizvod manje kvalitete i da onda i cijena bude u skladu s time", kaže Vesna Brčić Stipčević, predsjednica Hrvatske udruge za zaštitu potrošača. Pritužbi potrošača, dodaje, svakim je danom sve više jer i njima je tržišna utakmica nova stvar. Godišnje imaju oko tri do četiri tisuće pritužbi, a žale se na gotovo sve - od hrane, odjeće, obuće, do mobitela i bijele tehnike. "Jako puno pritužbi dolazi zbog mobitela, a u posljednje vrijeme sve više i zbog automobila. Čini mi se da zbog krize čak i poznati proizvođači plasiraju svoje proizvode slabije kvalitete, ali iste cijene, što potrošači naravno primjećuju", kaže Brčić Stipčević.

No, hrvatski potrošači nažalost nemaju priliku poput onih u inozemstvu kazniti bojkotom one proizvođače koji krše propise. Državni inspektorat svake godine objavljuje izvješće s podacima o tome koliko je nadzora obavljeno i koliko je nepravilnosti utvrđeno, ali ne objavljuje i imena onih koji krše propise, što se u drugim zemljama redovito objavljuje.

Slaba regulativa

"To bi bio najučinkovitiji instrument jer bi samo tržište reagiralo. Potrošači u Europskoj uniji dobili su primjerice informaciju o dječjim kolicima određenog proizvođača koja sadrže neke štetne tvari, no nitko u Hrvatskoj nije

rekao koliko je tih kolica uvezeno u Hrvatsku i tko ih je uvezao", objašnjava Brčić Stipčević.

"Mi uvozimo puno pa nam zato mogu i svašta plasirati. Poznato je da neki proizvođači robu lošije kvalitete namjerno plasiraju u Hrvatsku jer imamo slabu regulativu i mizerne sankcije", tvrdi i Ivan Miloloža, direktor tvornice akumulatora Munja, koji se i na tržištu akumulatora susreće s problemom uvezene robe slabije kvalitete, neispravno deklariranom.

"Sve što se uveze trebalo bi se kontrolirati odmah na carini, i ne dopustiti da uđe u Hrvatsku dok ne prođe kontrolu. Pa kolike količine robe odu odmah

u upotrebu, recimo, putem kompenzacija i nikad ne vide ni policu ni kontrolu", dodaje Miloloža.

Jedini filter na tržištu mogle bi biti redovite kontrole i rigorozne kazne, slaže se i Boris Vukelić iz Ceha trgovine. "Pokazalo se dosad nekoliko puta i

na nekoliko primjera da su proizvodi na našem tržištu slabije kvalitete od istog proizvoda i istog proizvođača koji su rađeni za zapadna tržišta. Kod nas se pod normalno očito za plasman na tržište uvozi roba s greškom", kaže Vukelić. **Romana Dugandžija**

» KAKO RADI INSPEKCIJA?

Gospodarski inspektori obišli gotovo 36 tisuća trgovaca

Gospodarski su inspektori u 2009. godini ukupno obavili 97.170 inspekcijskih nadzora u kojima je obavljeno 407.910 kontrola primjene propisa, stoji u godišnjem izvješću Državnog inspektorata. U djelatnosti trgovine gospodarski inspektori obavili su 35.762 nadzora kod pravnih i fizičkih subjekata, a obavili su ukupno 190.792 kontrole primjene propisa. Utvrđeno je ukupno 12.153 povrede propisa, a pokrenuto 6754 optužnih prijedloga.